

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

27 mei 1999

BELEIDSPLAN

Brussel

EERSTE OPVOLGINGSRAPPORT

ingediend door de Vlaamse regering

VERSLAG

**namens het Advies- en Overlegcomité voor Brussel en Vlaams-Brabant
uitgebracht door mevrouw Anne Van Asbroeck**

Samenstelling van het Advies- en Overlegcomité :

Voorzitter : de heer Herman Suykerbuyk.

Vaste leden :

mevrouw Sonja Becq, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heren Michel Doomst, Herman Suykerbuyk, Walter Vandenbossche ;

de heren Leo Goovaerts, Stefaan Platteau, Francis Vermeiren ;

de heren Fred Dielens, Marcel Logist, mevrouw Anne Van Asbroeck ;

de heren Dominiek Lootens-Stael, Joris Van Hauthem ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Plaatsvervangers :

de heren Jan Béghin, Georges Cardoen, Hugo Marsoul, Leonard Quintelier, Hugo Van Rompaey ;

de heer Jaak Gabriels, mevrouw Sonja Van Lindt, de heer Mandus Verlinden ;

de heren André Kenzeler, René Swinnen, Bruno Tobback ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Roeland Van Wallegghem ;

mevrouw Gerda Raskin ;

de heer Jos Geysels.

Zie :

1298 (1998-1999)

– Nr. 1 : Eerste opvolgingsrapport

INHOUD

Blz.

I.	Toelichting door mevrouw Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijkekansenbeleid	4
II.	Bespreking	7

DAMES EN HEREN,

Op 1 april 1999 organiseerde het Advies- en Overlegcomité voor Brussel en Vlaams-Brabant een bespreking over het eerste opvolgingsrapport van de Vlaamse regering over het Beleidsplan Brussel van 11 maart 1997.

I. Toelichting door mevrouw Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijkekansenbeleid

Algemene bedenkingen

Minister Brigitte Grouwels verklaart dat het eerste opvolgingsrapport van het Beleidsplan Brussel een lijvig werk geworden is. Voor elk beleidsdomein is aangegeven wat er sinds maart 1997 verwezenlijkt is.

Dat was een hele karwei. Het voornaamste werk werd gedaan door de Gemengde Ambtelijke Commissie voor Brussel, die de administraties van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie samenbrengt. Een belangrijke bijdrage werd ook geleverd door de kabinetten van alle ministers van de Vlaamse regering en het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De minister benadrukt dat dit opvolgingsrapport zeker geen conclusie of eindpunt is, al komt het op het einde van een legislatuur. Het is wel een evaluatie van de vooruitgang die we tot nu toe gemaakt hebben. Het is ook een toetsing, die aangeeft welke inspanningen er nog moeten geleverd worden om de doelstellingen van het Beleidsplan Brussel te verwezenlijken.

Die doelstellingen waren, en zijn, ambitieus. Men kan ze als volgt samenvatten :

- 1° Brussel uitbouwen tot de hoofdstad van Vlaanderen, waar alle Vlamingen zich thuis kunnen voelen en waar men kan genieten van dezelfde dienstverlening als in de rest van Vlaanderen ;
- 2° als Vlaamse Gemeenschap, in openheid naar en samenwerking met éénieder, meebouwen aan de toekomst en leefbaarheid van Brussel als geheel ;
- 3° de Vlaamse aanwezigheid in Brussel versterken en de hoofdstad uitbouwen tot een speerpunt van de nationale en internationale uitstraling van onze Nederlandse cultuur.

De minister verklaart dat dit geen kortetermijnplannen zijn. Dit is iets waar constant moet aan gewerkt worden.

De minister stelt dat zij bij de voorstelling van dit opvolgingsrapport niet zozeer achteruit wil kijken, naar datgene wat al verwezenlijkt is. Zij wenst van deze gelegenheid vooral gebruik te maken om naar de toekomst te kijken. Een toekomst waarvoor het Beleidsplan Brussel de basisvisie heeft vastgelegd, en waarvoor dit opvolgingsrapport een signaalfunctie vervult.

Net zoals in het Beleidsplan Brussel zelf, ligt de nadruk in dit opvolgingsrapport op de uitbouw van de Nederlandstalige voorzieningen in Brussel. Dat is ook logisch. Die voorzieningen vormen de basis voor onze zichtbare aanwezigheid en inbreng in de hoofdstad. Zij maken van Brussel niet alleen de Vlaamse hoofdstad, maar ook een Vlaamse woonstad. En zij spelen ook een onvervangbare rol in de leefbaarheid van geheel Brussel. Wie de Vlaamse unicommunautaire instellingen in Brussel kent, weet immers dat zij, meer dan eender welke andere instelling, daadwerkelijk open staan voor alle Brusselselaars.

Onderwijs

Het kan niet genoeg benadrukt worden hoe belangrijk het Nederlandstalig onderwijs is voor de toekomst van de Vlaamse gemeenschap in Brussel. Gelukkig kan men op dit domein een positieve trend vaststellen. Het leerlingenaantal in het Nederlandstalig basisonderwijs in Brussel kent een jaarlijkse stijging en wordt gekenmerkt door een toenemende belangstelling vanwege Franstalige en anderstalige ouders.

De taalheterogene en multiculturele schoolpopulatie die hiervan het gevolg is, stelt de Vlaamse gemeenschap in Brussel voor bijzondere uitdagingen. Om hieraan tegemoet te kunnen komen, wordt werk gemaakt van een betere afstemming van de beschikbare middelen van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Er moet een coherent beleid komen dat de bestaande middelen (Brusselnormen, onderwijsvoorrrangsbeleid, zorgverbreding, VGC-middelen) optimaal laat renderen en dat rekening houdt met de uitdagingen van alle Brusselse Nederlandstalige scholen. Scholen moeten ondersteund worden in de ontwikkeling van een lokaal schooltaalbeleid afgestemd op de lokale situatie.

Een blijvende uitdaging is de infrastructuur. Veel Brusselse basisscholen zijn gehuisvest in verouderde schoolgebouwen die dringend aan renovatie of uitbreiding toe zijn.

In vele basisscholen is de werking van schoolopbouwwerk van groot belang voor de versterking van het sociale weefsel rond de schoolwereld. Dit opbouwwerk bevordert immers het contact met de buurt en het thuismilieu van het kind. Bijkomende middelen zijn nodig voor de uitbreiding hiervan – de minister wil dit structureel maken –, zodat kan voldaan worden aan de vragen vanuit scholen die het opbouwwerk als een belangrijke partner beschouwen in de ondersteuning van hun leerlingen buiten de school. De middelen voor het schoolopbouwwerk komen nu louter uit de schaarse SIF-gelden (80 miljoen frank in 1998) waardoor momenteel niet kan ingegaan worden op deze vraag om uitbreiding.

In het Nederlandstalig secundair onderwijs in Brussel is er een ruim aanbod met een voldoende spreiding. Het decreet i.v.m. het secundair onderwijs bepaalt dat in Brussel elk net één scholengemeenschap kan vormen. Omwille van de specifieke Brusselse situatie krijgt het Nederlandstalig secundair onderwijs vanaf september 1999 bovendien een bijkomende omkadering. Ter informatie deelt de minister mee dat de verschillende netten onder tussen hun scholengemeenschap opgericht hebben.

De schoolbesturen in Brussel moeten ondersteund en gestimuleerd worden om het globale onderwijsaanbod te analyseren en de middelen aan te wenden voor de uitbouw van een evenwichtig studieaanbod en een samenwerking tussen de verschillende scholen. Er moeten mogelijkheden gecreëerd worden voor de versoepeling van het curriculum aangepast aan de specifieke Brusselse situatie. Scholen moeten bijvoorbeeld ook bepaalde vakken in andere talen kunnen geven. De minister vult aan dat dit wel een wijziging veronderstelt van de onderwijsdecreten. De meertaligheid is een meerwaarde voor de Brusselse scholen en moet voor hen een troef kunnen zijn, onder meer in het aantrekken van kinderen van binnen en buiten Brussel.

De groei van het hoger onderwijs verloopt moeilijker in Brussel dan in de rest van Vlaanderen. De negatieve beeldvorming over Brussel beïnvloedt kandidaat-studenten en hun ouders. Het project "Quartier latin" wil hieraan verhelpen door een concentratie van studentenhuisvesting in de Brusselse vijfhoek teweeg te brengen, ingebed in het sociale weefsel van de stad.

In de Brusselse context is ook het volwassenenonderwijs, en meer bepaald het aanbod van taallessen Nederlands, van bijzonder groot belang. De Vlaamse Gemeenschap heeft in 1998 en 1999 een aanzienlijke inspanning geleverd, telkens ten belope van 25 miljoen frank, om dit aanbod te versterken. Ook vanuit de VGC worden initiatieven ontwikkeld.

Naar de toekomst toe lijken de minister vooral twee zaken essentieel.

Ten eerste moet het aanbod taallessen Nederlands in Brussel gedifferentieerd worden. Vanuit het beleid moet rekening gehouden worden met de verscheidenheid van het doelpubliek in de hoofdstad. Om de impact van ons aanbod te vergroten, moet de Vlaamse Gemeenschap als het ware taallessen op maat kunnen aanbieden.

Ten tweede is het belangrijk dat het bestaande aanbod aan taallessen Nederlands overzichtelijker wordt. Nu heeft niemand een volledig beeld. De minister verklaart dat daar thans werk wordt van gemaakt. Eens dat overzicht bestaat, moet het in de vorm van een aantrekkelijke en handige brochure verspreid worden onder de belangstellenden.

Welzijn

Naast het onderwijs is ook de welzijnssector van cruciaal belang voor de toekomst van de Vlaamse gemeenschap in Brussel. Willen we Brussel uitbouwen als een aangename woonstad, dan zijn kinderopvang en gezinszorg natuurlijk essentieel.

Op dit ogenblik is er een aanbod van consultatiebureaus "nieuwe stijl" en zijn er twee preventieve zorgcentra in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Hun werking gaat er kwalitatief op vooruit en dient aangemoedigd te worden. De uitbreiding van de doelgroep is een belangrijke uitdaging.

Niettegenstaande een uitbreiding van het team verpleegkundigen van Kind & Gezin blijft de continuïteit een knelpunt. Werken in een meertalige, multiculturele en grootstedelijke omgeving verhoogt de moeilijkheidsgraad van hun werk. Er dienen dan ook positieve stimulansen gegeven te worden om verpleegkundigen in Brussel aan te trekken.

De regelgeving voor buitenschoolse kinderopvang laat veel creativiteit en diversiteit toe op het terrein en stelt hoge kwaliteitseisen. In een grootste-

delijke omgeving is de vraag naar deze opvang bijzonder groot. Kind & Gezin keurde zeven projecten goed in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en er worden 35 fulltime equivalenten (FTE) toegekend aan de projecten via het Interdepartementaal Begrotingsfonds (IBF). Kwaliteitsvolle kinderopvang moet blijvende kansen krijgen in de schoolinfrastructuur zodat men kan komen tot voldoende opvangpunten en een voldoende spreiding.

De sector van het algemeen welzijnswerk blijft een domein met al te veel "witte vlekken" in het Nederlandstalige netwerk. Enerzijds is deze sector momenteel in een herstructureringsfase waardoor er veel aandacht en energie vanwege de hulpverleners gaat naar de nieuwe structuren en beleidsplannen. Anderzijds wordt deze sector in Brussel geconfronteerd met bijzondere uitdagingen, onder meer wat de infrastructuur en de multiculturele omgeving betreft.

Er blijft ondanks de optimale inzet van middelen en mensen toch nog een grote behoefte aan bijkomende capaciteit aan hulpverlening, zowel ambulantly als residentieel. Een volgende Vlaamse regering moet hier een prioriteit van maken omdat de problemen in Brussel zich cumuleren: hoge werkloosheidsgraad en lage inkomens, kansarme bevolkingsgroepen, anonimiteit van de grootstad, ... Er zal de volgende jaren een fiks bedrag extra moeten besteed worden aan het opvullen van de "witte vlekken".

Hierbij moet een dubbele strategie gevolgd worden: eerst en vooral moet het reguliere aanbod uitgebreid worden. Zij hebben de ervaring en het professionalisme om zware problemen aan te pakken. Zij kunnen dankzij hun erkenning ook op langere termijn een strategie uitbouwen. Daarnaast moeten spontaan gegroeide initiatieven, die inspelen op lokale maar zeer reële noden, een kans krijgen om op projectmatige wijze hun degelijkheid te bewijzen. Dit laatste gebeurt het best in het kader van het Sociaal Impulsfonds omdat hier reeds een aanpak bestaat en structuren uitgewerkt zijn om dit proces te ondersteunen. Daarenboven wordt het ook herkenbaar als een Vlaams initiatief en moet het vanuit deze herkenbaarheid en omvang ook samenwerkingsverbanden kunnen uitlokken met andere instanties en overheden die begaan zijn met het welzijn van alle Brusselaars.

Cultuur

Eén van de domeinen waarop de Vlamingen in Brussel zeer hoog scoren, is de culturele sector. Het

lokale en hoofdstedelijke Nederlandstalige cultuurleven in Brussel heeft zich door zijn kwaliteit een onvervangbare plaats veroverd, niet alleen binnen Brussel, maar ook binnen de gehele Vlaamse Gemeenschap. De minister benadrukt dat de Vlamingen er dan ook alle belang bij hebben die culturele sector voldoende te onderbouwen.

Wat het lokale Vlaamse cultuurleven betreft, moeten aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie de nodige flexibiliteit en middelen gegeven worden om een aangepast beleid te ontwikkelen, onder meer op het vlak van de gemeenschapscentra, bibliotheken, musea, en dergelijke meer.

Voor de hoofdstedelijke kunstenscène is er behoefte aan een globale planning, onder meer inzake infrastructuur. De belangrijke inspanningen van de Vlaamse Gemeenschap voor de infrastructuur van onder meer de KVS en de Beursschouwburg zijn geen éénmalige prestigeprojecten, maar investeringen op lange termijn in een Vlaamse culturele aanwezigheid in Brussel, met internationale uitstraling.

Waar mogelijk blijft de Vlaamse Gemeenschap uiteraard openstaan voor biculturele initiatieven (zoals Brussel 2000) en voor culturele samenwerking tussen de gemeenschappen in Brussel.

Samenwerking met andere overheden

De samenwerking tussen de twee grote gemeenschappen in Brussel begint op bepaalde terreinen stilaan gestalte krijgen. Voorbeelden zijn het overleg inzake psychiatrie, palliatieve zorgen, ...

Een dergelijke constructieve houding t.o.v. de Nederlandstaligen in Brussel mag ook verwacht worden vanwege de gemeentebesturen. Dit is hun opdracht en plicht. Doch deze wordt niet overal even plichtsbewust uitgewerkt. Op termijn moet er meer gewerkt worden aan een goede samenwerking met de gemeenten.

Ook met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wordt de samenwerking verdergezet, vooral dan rond thema's zoals mobiliteit en werkgelegenheid. Zo wordt er onder meer een Informatiepunt Bezoepsopleiding opgezet. Als Vlaamse Gemeenschap willen wij immers ook onze bijdrage leveren tot het oplossen van het werkloosheidsprobleem in de hoofdstad. Op het vlak van de mobiliteit moet, na het principieel samenwerkingsakkoord, nu ook effectief werk gemaakt worden van de uitbouw van een voorstadsnetwerk. Dit zijn domeinen waarop

de belangengemeenschap tussen Brussel en de rest van Vlaanderen concreet tot uiting komt. Het is dan ook essentieel dat hier vooruitgang wordt geboekt.

Versterking Vlaamse aanwezigheid en positie van het Nederlands

Brussel is een grondwettelijk tweetalig hoofdstedelijk gebied.

Dit betekent dat alle Brusselse bicommunautaire instellingen, inzonderheid de ziekenhuizen, een tweetalige dienstverlening moeten verzekeren. Het kan door niemand ontkend worden dat er op dit vlak nog heel wat ruimte voor verbetering bestaat.

Maar de ambitie reikt verder dan een strikte naleving van de taalwetgeving (iets dat overigens een vanzelfsprekendheid zou moeten zijn i.p.v. een eis). Brussel moet, wil het zijn hoofdstedelijk statuut echt waarmaken, een doorleefd tweetalige stad zijn. Een stad waar tweetaligheid geen extra-last is, maar een verrijking en een troef voor de toekomst. Vandaar de noodzaak van sensibiliseringsacties die erop gericht zijn een positieve interesse te kweken voor de Nederlandse taal en cultuur bij alle Brusselselaars. Een voldoende aanbod van taallessen Nederlands is hier belangrijk. Maar ook communicatie en ontmoeting met anderstaligen speelt hierin een belangrijke rol. Op dit vlak werden in het afgelopen jaar verschillende initiatieven genomen. Dat is een belangrijke inspanning die moet verdergezet worden. Het is evident dat ook de Brusselse instellingen op dit vlak hun verantwoordelijkheid moeten nemen. Zij hebben er alle belang bij Brussel uit te bouwen als de dienstbare en herkenbare hoofdstad voor Vlamingen en Franstaligen.

Er is dus nog heel wat werk voor de boeg.

Conclusie

De minister besluit dat dit ook de conclusie is van dit eerste opvolgingsrapport in zijn geheel. De inspanningen die als Vlaamse Gemeenschap geleverd worden te Brussel, moeten verdergezet en uitgebreid worden. Dat is geen kwestie van één plan, één rapport, of één decreet. Het is veeleer een kwestie van blijvende aandacht en inzet, op alle beleidsniveaus.

De minister benadrukt dat er in de toekomst jaarlijks opvolgingsrapporten zullen komen om te evalueren in hoeverre het Beleidsplan Brussel geïmplementeerd wordt.

II. Bespreking

– Algemeen

De heer Stefaan Platteau is van oordeel dat dit eerste opvolgingsrapport een degelijk werkstuk is dat indruk op hem maakt. Men is op de goede weg maar er is nog veel werk aan de winkel. Dat is voor hem de conclusie van dit rapport. Grafisch uitgedrukt is het lid trouwens van oordeel dat de Vlamingen in Brussel nog steeds in de neerwaartse trend zitten. Hij illustreert dit door te verwijzen naar de concrete evolutie van de wijk Scheut in Anderlecht. Vroeger was dit een Vlaamse wijk die nu echter volledig verfranst is : ook de middenstand is verfranst.

De minister repliceert dat inderdaad de jongste tien jaar enorm veel wijken veranderd zijn.

De heer Etienne Van Vaerenbergh benadrukt dat het aanbod van de Vlaamse voorzieningen in Brussel zeker concurrentieel moet zijn met het aanbod van de Franstaligen. Het criterium van het aantal Vlamingen in Brussel is derhalve geen valabele parameter. Hij is er concreet voorstander voor te streven naar een verhouding 1N-2F op alle vlakken zoniet komen de Vlamingen in het verdomhoekje.

Minister Brigitte Grouwels onderschrijft deze doelstelling en vindt het nuttig dat eens te kwantificeren. Zij verklaart dat men echter al moeite heeft met het inventariseren van wat de Vlaamse Gemeenschap concreet aan middelen investeert in Brussel. Zij had gehoopt de cijfergegevens voor 1998 vrij te geven, maar omwille van het gegeven dat deze cijfergegevens zodanig verschillen tegenover cijfers van vorige jaren en ook gebaseerd zijn op andere parameters, wenst de minister deze cijfers even te toetsen. Nadien kan een vergelijking gemaakt worden met de investeringen van de Franstaligen.

Zij vindt de suggestie van de heer Etienne Van Vaerenbergh om te streven naar een verhouding 1N-2F een prachtige Brussel-norm. Thans wordt deze norm verre van bereikt. Het beeld is zeer verscheiden.

De heer Etienne Van Vaerenbergh vindt de charmeoperatie van minister Grouwels naar Vlaanderen (Brussel promoten in Vlaanderen) een zeer goed initiatief, maar heeft de indruk dat deze actie tenietgedaan wordt door de dubbelzinnige houding van de Brusselse Vlamingen, die zich over de resoluties over de staatshervorming in het Vlaams Parlement onthouden hebben, maar in het Brussels parlement met de Franstaligen meegestemd hebben tegen de Vlamingen. Dit is een tegenstrijdig signaal. Men kan niet enerzijds tegelijkertijd geld vragen aan de Vlamingen en anderzijds in Brussel de kaart trekken van de Franstaligen. De meeste partijen voeren terzake een verkeerde politiek.

De minister verklaart dat zij haar persoonlijke mening over deze aangelegenheid recent via een vrije tribune in De Standaard kenbaar heeft gemaakt. De band Brussel-Vlaanderen moet goed uitgebouwd worden en ook de Brusselse Vlamingen moeten dat inzien. In die optiek vond de minister de resoluties die goedgekeurd werden in het Brussels parlement een verkeerd politiek signaal.

Mevrouw Anne Van Asbroeck repliceert dat de houding die door haarzelf en andere Brusselaars in het Vlaams Parlement werd aangenomen over de resoluties i.v.m. de staatshervorming met name door zich te onthouden over drie van de vijf resoluties, niet mag geïnterpreteerd worden als een tegenstem. Het was een vraag om een duidelijker inzicht te krijgen over wat men naar Brussel en de Brusselaars wou realiseren. Hetzelfde lid ergert er zich aan dat men vanuit Vlaanderen de Vlaamse Brusselaars beschouwt als een homogene Nederlandstalige gemeenschap. Dat is niet langer zo : een belangrijk gedeelte betreft immers een taalgemengde groep. Haar stem was dus geen tegenstem maar een vraag. Haar houding in het Brussels parlement was daarmee consequent. Zij vraagt duidelijkheid over wat men met het Brusselse Gewest van plan is. Mevrouw Anne Van Asbroeck vindt overigens dat er binnen de Vlaamse Gemeenschap in het debat plaats moet zijn voor andere meningen.

De heer Dominiek Lootens-Stael repliceert dat de bedenkingen van de heer Etienne Van Vaerenbergh en anderen in de pers niets te maken hebben met de onthouding van mevrouw Anne Van Asbroeck in het Vlaams Parlement, maar met haar goedkeuring van de resolutie in het Brusselse Gewest die terecht geïnterpreteerd wordt als een tegenstem van wat in het Vlaams Parlement voorlag. Daarmee koos mevrouw Anne Van Asbroeck samen met het FDF – volgens de heer Dominiek Lootens-Stael – voor de visie "geef ons geld en laat

ons voor de rest gerust". Deze houding is trouwens volledig in tegenstrijd met de visie van het Beleidsplan Brussel die pleit voor tweeledigheid.

De heer Etienne Van Vaerenbergh vindt het verkeerd dat het Vlaams Blok in Brussel één fractie vormt met de Franstaligen. Het feit dat bepaalde fracties in Brussel een volstrekt tweetalige campagne voeren in Brussel vindt hetzelfde lid trouwens een volstrekt verkeerde aanpak.

De heer Dominiek Lootens-Stael repliceert dat de Vlaamse gemeenschap er belang bij heeft de verfranse Vlamingen in Brussel te overtuigen dat hun belang bij Vlaanderen ligt. Vandaar dat het Vlaams Blok de communicatie naar deze verfranse Vlamingen in het Frans verzorgt. Hetzelfde lid beaamt dat het Vlaams Blok inderdaad in Anderlecht een fractie vormt met een aantal Franstaligen, maar hij stelt dat die samenwerking plaatsvindt op basis van een beginselverklaring waarin vervat zit dat er een daadwerkelijke taalhoffelijkheid gehuldigd wordt waarbij het respect voor de taalwetgeving het strikte minimum is. Er is een verschil tussen deze vorm van samenwerking en negen jaar samenwerken in dezelfde Brusselse regering met het FDF.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen is van oordeel dat dit een eerste toetsingsrapport is en dat het in die optiek te vroeg is om reeds resultaten te verwachten en om een definitief oordeel uit te spreken. Hetzelfde lid vreest dat de Vlamingen al tevreden mogen zijn als ze ter plaatse blijven trappen, omdat men zich beweegt in een Belgische context. De Franstaligen voeren immers een strategie die erop gericht is om de fysieke band met Wallonië te verwezenlijken. De Vlamingen zitten echter in een defensieve positie. Het verleden heeft aangetoond dat de Vlamingen in een Belgische context er zelfs niet in slagen om het status quo te behouden. De Vlamingen gaan constant achteruit. Zelfs de zogenaamde gunstige kentering in het Nederlandstalig onderwijs vertaalt zich niet in een grotere aanwezigheid van het Nederlands in het Brusselse straatbeeld, noch in een groter politiek gewicht.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen benadrukt dat een verandering een aantal essentiële voorwaarden vergt. In de eerste plaats moet de taalwetgeving nageleefd worden. Men staat daar geen stap verder. Verder is er geen sprake van een gegarandeerde minimale vertegenwoordiging van de Vlamingen in de Brusselse gemeenten en het Brussels niveau. Ook daar is geen enkele vooruitgang geboekt.

Het valt de heer Luk Van Nieuwenhuysen op dat dit opvolgingsrapport veel aandacht besteedt aan

minderheden. Hij vraagt zich af of het realistisch is dat een minderheid (de Nederlandstaligen in Brussel) een beleid voert waarbij het uitgangspunt is dat er gestreefd wordt naar de integratie van andere minderheden. Hetzelfde lid is van oordeel dat de Vlamingen als minderheid reeds enorme problemen hebben om zich te handhaven. Het eerste uitgangspunt van de regering moet dan ook zijn de levenskwaliteit van de Vlamingen in Brussel te verhogen.

De heer Stefaan Platteau betreurt dat het opvolgingsrapport geen aandacht besteedt aan de problematiek van de rand. Voor dit lid kan men niet over Brussel spreken zonder ook de rand hierbij te betrekken.

De heer Herman Suykerbuyk stelt dat er in het deeltje over ruimtelijke ordening wel sprake is van het randgebied maar hij is van oordeel dat dit veel te vaag werd uiteengezet. Hetzelfde lid is trouwens van oordeel dat het parlement duidelijker moet geïnformeerd worden.

De minister is het eens dat hoe Vlaamser de rand is, hoe beter. Men kent hetzelfde fenomeen van verfransing in bepaalde – nog Vlaamse – wijken in Brussel (Haren, Neder-over-Heembeek). Maar in het centrum van Brussel daarentegen ziet de minister een dynamische Vlaamse gemeenschap die assertiever begint op te treden. Dat fenomeen ziet men niet of minder aan de buitenkant van Brussel.

Minister Brigitte Grouwels verklaart dat zij voorstander is van een goede samenwerking tussen "Vlaams Brussel" en Vlaams-Brabant. Er zijn goede contacten met onder meer de VZW De Rand. De minister is ook verheugd dat er een samenwerkingsakkoord werd afgesloten tussen de provincieraad van Vlaams-Brabant en de Raad van de VGC. Zij is blij dat er geen muur tegen Brussel wordt opgetrokken vanuit de rand.

In dat verband vraagt mevrouw Cecile Verwimp-Sillis naar de stand van zaken van het Actieplan van de Vlaamse regering over de rand (van 1996). Is daar ook een opvolgingsrapport gepland ?

De minister antwoordt dat dit zeker de bedoeling is. De Brussel-cel en de cel van de rand van de administratie zitten trouwens ruimtelijk vlak bij mekaar. De onthaalbrochure voor buitenlanders in de rand was trouwens een goede inspiratie voor een gelijkaardige brochure in Brussel. De minister hoopt ook op een betere samenwerking tussen Ring-TV en TV-Brussel en onderzoekt de moge-

lijkheden om Brussel Deze Week beter in de rand te verspreiden.

Mevrouw Anne Van Asbroeck beschouwt dit opvolgingsrapport als een instrument om te checken in welke mate het Beleidsplan Brussel geïmplementeerd wordt. Zij realiseert zich dat niet alles in één keer kan gerealiseerd worden, maar is toch van oordeel dat men met de realisatie van een aantal zaken verder kon staan.

De heer Herman Suykerbuyk is van oordeel dat de respons van de verschillende "vakministers" nogal ongelijk is van volume. Niet elke minister is immers even intens qua bevoegdheden betrokken bij Brussel. Hij vindt echter dat het onevenwicht té groot is.

De heer Herman Suykerbuyk benadrukt dat hij een groot voorstander is van de stelling dat de versterking van de infrastructuur uiterst belangrijk is om de Vlaamse aanwezigheid in Brussel te versterken. Men moet de politieke wil hebben om vanuit de begroting daartoe extra middelen ter beschikking te stellen.

– *De Brussel-norm*

Mevrouw Anne Van Asbroeck is van oordeel dat de toetsing van elk decreet aan de Brussel-norm een ander nuttig instrument is om te kijken of er voldoende aandacht wordt besteed aan Brussel. Zij vraagt naar de stand van zaken van de geplande inventaris van de bestaande regelgeving die normaliter begin 1999 beschikbaar zou zijn.

Minister Brigitte Grouwels verklaart dat de nota over de Brussel-norm nog niet klaar is. De minister hoopt na het Paasreces deze nota voor te stellen aan het parlement.

– *Versterkte Vlaamse deelname aan het beleid van de Brusselse gemeenten : ronde van de Brusselse gemeentebesturen*

De heer Etienne Van Vaerenbergh heeft problemen met de aan de gang zijnde ronde van de Brusselse gemeentebesturen. Hij heeft de indruk dat het resultaat daarvan quasi nihil is, eenvoudig omdat deze gemeentebesturen de minister-president en minister Grouwels niet willen ontvangen omdat ze hen niet aanvaarden als gesprekspartner.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen noteert dat zeven gemeenten gereageerd hebben op de uitnodiging van de minister. Met drie gemeenten zijn er effectief ontmoetingen doorgegaan. Het lid vraagt welke concrete verbeterpunten uit dit overleg kwamen. Hij stelt zich ook vragen naar de afdwingbaarheid van de afspraken.

De minister verwijst terzake naar haar antwoord op de vraag om uitleg van mevrouw Anne Van Asbroeck over een inventaris van Vlaamse gemeentelijke initiatieven te Brussel¹.

Mevrouw Anne Van Asbroeck vindt het nuttig om ook andere ministers, naast de minister-president en minister Grouwels, te betrekken bij de bezoeken aan de Brusselse gemeentebesturen, vooral met het oog op rechtstreeks contact met de betrokken gemeentebesturen.

Hetzelfde lid wenst meer verduidelijking over het zogenaamde Pact met de gemeenten.

Minister Brigitte Grouwels repliceert dat men weinig gemeentebesturen bezocht heeft omwille van onder meer agendaproblemen. Als men met meerdere ministers gemeentebesturen zou bezoeken, zou het nog moeilijker worden een gemeenschappelijke datum te vinden. Wat het Pact met de gemeenten betreft, is gezorgd dat de VGC in de interkabinettenwerkgroep aanwezig kan zijn. De Vlaamse regering heeft ervoor geopteerd dat de VGC zou participeren.

– Onderwijs

De heer Stefaan Platteau vindt het beleid inzake onderwijs geslaagd. Het onderwijsbeleid vormt de ruggengraat van het Vlaams beleid in de hoofdstad.

De heer Etienne van Vaerenbergh is er voorstander van om de inspanningen op dat vlak op te drijven omdat hij van oordeel is dat onderwijs inderdaad de grote troef is van de Vlamingen in Brussel.

Hetzelfde lid vraagt welk aandeel het Nederlandstalig onderwijs in Brussel krijgt van het extra krediet van 2 miljard frank dat de Vlaamse regering uittrekt voor infrastructuur. In Brussel stelt zich immers op vlak van de vernieuwing van het patrimonium van de scholen een probleem. De aangroei van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel versterkt dat probleem.

Ook de heer Herman Suykerbuyk wenst te vernemen in welke mate deze 2 miljard frank extra zullen aangewend worden voor de infrastructuur in Brussel.

Minister Brigitte Grouwels verduidelijkt dat het bedrag van 2 miljard frank bestemd is voor alle scholen in Vlaanderen en de scholen van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. De minister herinnert er echter aan dat in de huidige stand van zaken de duurtijd van een behandeling van een aanvraag van een verbouwingsproject zes jaar bedraagt en dat er thans voor ongeveer 10 miljard frank aan aanvragen zijn ingediend. De minister benadrukt dat de beslissing van de regering om twee miljard frank extra te besteden aan schoolinfrastructuur echt noodzakelijk was en slechts een eerste aanzet is.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis dringt aan dat er toch een serieus bedrag van die extra 2 miljard frank naar Brusselse scholen zou vloeien.

De heer Etienne Van Vaerenbergh verklaart dat hij de stelling van minister Grouwels onderschrijft in verband met het taalonderwijs : het aanbod moet ruimer zijn. Ook de heer Stefaan Platteau is van oordeel dat het aanbod lessen Nederlands bedroevend laag is (niet-Belgen denken dat Brussel een Franstalige stad is !). Het is voor dit lid van het allergrootste belang dat de lessen Nederlands worden opgedreven. Hij pleit ervoor dat er voor de intellectuelen (de managers van de bedrijven, ...) aparte cursussen Nederlands worden georganiseerd : er moeten afzonderlijke folders Nederlandse taallessen bij de bedrijven verspreid worden.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen blijft bij zijn vroeger ingenomen standpunt dat de situatie waarin het Nederlandstalig onderwijs in Brussel verkeert vele jonge Nederlandstalige gezinnen uit Brussel verjaagt. In het kleuteronderwijs komt immers slechts 16,1 % van de kinderen uit homogeen Nederlandstalige gezinnen, 23,7 % uit taalgemengde gezinnen, 33,6 % uit Franstalige gezinnen en 26% uit anderstalige gezinnen. Slechts 40% van de kinderen hoort dus af en toe thuis Nederlands. De heer Luk Van Nieuwenhuysen is van oordeel dat

¹ Vraag om uitleg van mevrouw Anne Van Asbroeck tot mevrouw Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijkekansenbeleid, over een inventaris van Vlaamse gemeentelijke initiatieven te Brussel, Handelingen 1 april 1999 (C105 - A-BRU3).

een bijkomend budget van 220 miljoen frank té weinig is om aan dit enorm probleem tegemoet te komen. Hetzelfde lid wijst erop dat er meer geld (230 miljoen frank) jaarlijks toebedeeld wordt om het Franstalig onderwijs in de zes faciliteitengemeenten te organiseren.

Het lid stelt vast dat er geen sprake is van een andere aanpak : men blijft zich concentreren op het geven van extra lessen. Naar anderstaligen moeten er andere opties overwogen worden (taalbad, overgangsjaar, ...). Fundamenteel meent hetzelfde lid dat naar anderstaligen – waar het Nederlands slechts de derde taal is – een duidelijk ontmoedigingsbeleid moet gevoerd worden.

Mevrouw Brigitte Grouwels stelt vast dat iedereen het erover eens is dat onderwijs de grote troef is van de Vlaamse Gemeenschap. De doelstelling moet zijn een zo kwaliteitsvol mogelijk aanbod aan te bieden.

Zij is het niet eens met de stelling van de heer Luk Van Nieuwenhuysen om een ontmoedigingsbeleid te voeren tegen anderstaligen die het Nederlands slechts als derde taal kennen. De minister stelt vast dat deze kinderen niet altijd het Frans als tweede taal hebben. Deze kinderen staan soms meer onbevangen open voor het Nederlandstalig onderwijs, meer dan dit het geval is bij de Franstaligen. De minister is van oordeel dat de Vlamingen zo positief mogelijk deze anderstaligen moeten opvangen maar de ouders wel moeten wijzen op de consequenties van hun keuze voor het Nederlandstalig onderwijs (zelf aanleren van Nederlands...).

De minister is er trouwens van overtuigd dat er nog moet gesleuteld worden aan de methodologie in het onderwijs. Terzake getuigt de minister van een recent experiment i.v.m. actieve tweetaligheid dat zij mocht meemaken en waarbij Nederlandstaligen gestimuleerd worden door Franstalige kinderen en omgekeerd. Het betreft een experiment in het Brussels Nederlandstalig onderwijs waarbij van de taalles Frans een tweetalige les werd gemaakt.

De minister verklaart dat dit experiment uitgetest wordt in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel en wellicht vanaf volgend schooljaar aangeboden wordt. De minister vindt dat men juist van deze veeltalige situatie een troef moet maken.

Op de vraag van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis naar de meerwaarde van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, verwijst de minister naar haar antwoord i.v.m. de nieuw gehanteerde methodologie.

De minister vindt de gehanteerde vergelijking met de investering van 230 miljoen frank voor het Franstalig onderwijs in de faciliteitengemeenten interessant.

De minister zou het echter verkeerd vinden mocht de Vlaamse Gemeenschap de integratie van andere minderheden overlaten aan de Franse Gemeenschap.

De minister is het eens dat het aanbod aan taallessen Nederlands voor volwassenen verhoogd moet worden. Zij verklaart dat een overzichtsbrochure in die zin, bestemd voor anderstaligen, bijna voltooid is. De minister stelt dat er eveneens een studiedag met degenen die taallessen aanbieden (zowel vanuit de overheid als de privé-sector) op stapel staat om te onderzoeken wat de juiste behoeften zijn, om daarna met kennis van zaken te investeren in het taalaanbod Nederlands in Brussel.

De minister verklaart dat zij niet helemaal kan intreden in de redenering van de heer Stefaan Plateau dat de anderstaligen vooral om economische redenen Nederlands wensen te leren. Dat is niet voldoende voor de minister. Het is belangrijk dat de buitenlanders via de taal ook de cultuur leren kennen. De taallessen moeten meer een hefboom zijn om ook de cultuur en de bevolking te leren kennen.

Op de vraag van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis naar het aantal ingeschrevenen op de wachtlijsten die Nederlands willen aanleren, antwoordt de minister dat er een inventaris zal gemaakt worden om de juiste situatie in kaart te brengen. Zij hoopt dat de volgende regering op basis van deze inventaris concrete maatregelen zal treffen.

Wat het volwassenenonderwijs betreft, verwijst mevrouw Anne Van Asbroeck naar het ontwerp-decreet dat voor Brussel geen vier centra voor volwassenenonderwijs voorziet en dit in tegenstelling tot het Beleidsplan Brussel. Zij vraagt hieromtrent een verduidelijking temeer daar deze vorm van onderwijs een zeer belangrijk aandachtspunt moet zijn.

De minister antwoordt dat de nieuwe regelgeving i.v.m. sociale promotie vooral inspeelt op taalonderwijs (taallessen). De capaciteit wordt verhoogd en men zal soepeler kunnen inspelen op de vraag. Terzake engageert de minister zich om een nota aan de leden van deze commissie te bezorgen.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis is van oordeel dat de nieuwe Belgen vooral via het onderwijs kunnen

overtuigd worden om voor Vlaamse lijsten te stemmen. Hetzelfde lid verwijst naar de resolutie in verband met het Nederlandstalig onderwijs die in het begin van deze legislatuur werd goedgekeurd in dit parlement. Deze resolutie is voor haar een goede hefboom. Zij dringt aan deze resolutie integraal uit te voeren.

Hetzelfde lid verwijst naar het gestelde dat er extra zorg moet gaan naar het behalen van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen zodat de Brusselse scholen hetzelfde peil halen als de scholen in de rest van Vlaanderen. Zij vraagt naar een stand van zaken en naar de extra ondersteuning (met middelen) voor anderstalige autochtonen (los van zorgverbreding) die niet kansarm zijn. Terzake werd er door Agalev een amendement in die zin bij de begroting ingediend, maar dit werd niet gesteund.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis vraagt ook of het nieuwe pedagogische initiatief om specifiek te werken naar doelgroepen (pilotproject), kan gehanteerd worden in Brussel om te werken voor een multicultureel publiek. Nu is dat voorzien in de klassieke opleiding van de leerkrachten.

Hetzelfde lid vraagt verduidelijking over de passage in het opvolgingsrapport waar gesteld wordt dat "de verbetering van de bereikbaarheid en de toegankelijkheid van de Nederlandstalige onderwijsvoorzieningen te Brussel zal gerealiseerd worden door middel van nieuwe vervoersplannen in samenwerking met de verschillende vervoersmaatschappijen". Welke timing houdt de minister aan ?

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis verwijst terzake ook naar de trend van een aantal hogeschoolstudenten die onder meer omwille van de veiligheid niet in Brussel maar elders opteren voor een hogeschool. Kan er op dat vlak iets gebeuren ? In dat verband denkt het lid aan het project "Quartier latin".

Minister Brigitte Grouwels antwoordt dat terecht wordt verwezen naar de resolutie in verband met het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

Zij is het eens dat uiteraard de eindtermen moeten gevolgd worden, maar ze vindt het te vroeg voor een evaluatie.

Wat de extra middelen voor anderstalige autochtonen betreft, verklaart de minister dat de onderhandelingen tussen de Vlaamse minister van Onderwijs en het Collegelid van de VGC bevoegd voor Onderwijs om voor het basisonderwijs tot een akkoord te komen over de aanwending van extra

middelen, reeds maanden aanslepen. De minister benadrukt dat ze bijna wekelijks vraagt naar de stand van zaken hieromtrent.

De minister bevestigt dat het Quartier latin inderdaad de bedoeling heeft jongeren in leuke omstandigheden student te laten zijn. Zij verwijst ook naar een project dat vanuit het samenwerkingsverband van de Vlaamse Brusselse hogescholen in de maak is om de film Brussel (van Lucas Van der Taelen) te bezorgen aan alle abiturienten die volgend jaar potentieel naar een Brusselse universiteit of hogeschool komen studeren.

– *Gehandicaptenzorg*

De heer Luk Van Nieuwenhuysen wenst duidelijkheid omtrent de sluiting van de beschutte werkplaats, met name De Zonnebloem, in Jette. Er blijft nu nog enkel de beschutte werkplaats Kanunnik Triest over. Het lid vraagt zich af of die ene werkplaats volstaat.

Minister Brigitte Grouwels antwoordt dat de juiste toedracht van de sluiting haar onbekend is. Zij betreurt de sluiting van De Zonnebloem maar stelt dat het financieel een zeer moeilijke situatie was. De minister engageert zich een nota te bezorgen aan het comité waarbij verduidelijking wordt gegeven m.b.t. de sluiting van deze beschutte werkplaats.

Op de opmerking of één werkplaats voldoende is, belooft de minister deze problematiek te laten onderzoeken.

I.v.m. het aanbod van dagcentra verklaart de minister dat er één dagcentrum bestaat in Haren waar Nederlandstalige gehandicapten kunnen opgevangen worden. De minister realiseert zich wel dat er in de welzijnssector veel blinde vlekken bestaan die nog moeten opgevuld worden.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen wenst eveneens duidelijkheid over de aanspraak die personen met een handicap kunnen maken op individuele materiële hulp : hoe wordt dat bekendgemaakt en welke zijn de behoeften ?

De minister antwoordt dat men deze informatie verspreidt via de instellingen wat maakt dat deze categorie van mensen vrij goed geïnformeerd is over de mogelijkheden die er zijn via het Vlaams Fonds.

– *Ouderenzorg*

De heer Etienne Van Vaerenbergh stelt vast dat er bij gebrek aan enig ander initiatief enkel over woongelegenheden in Neder-over-Heembeek gesproken wordt. Het lid is van oordeel dat Vlaanderen zelf rechtstreeks kan ingrijpen, zeker als men weet dat een belangrijk gedeelte van de Vlaamse bevolking in Brussel behoort tot de leeftijdscategorie van de ouderen. Volgens dezelfde spreker is een bijkomend initiatief dan ook wenselijk. Ook de heer Luk Van Nieuwenhuysen vraagt of er andere projecten gepland zijn die meer verspreid zijn over Brussel. De heer Herman Suykerbuyk is eveneens van oordeel dat één instelling té mager is.

Ook voor de zorgverzekering is er volgens de heer Etienne Van Vaerenbergh een onvoldoende aanbod in Brussel om een dergelijke verzekering mogelijk te maken.

De minister is het eens dat er voldoende aanbod moet zijn zodanig dat het systeem effectief in Brussel kan lopen.

De heer Etienne Van Vaerenbergh is eveneens van oordeel dat Vlaanderen rechtstreeks op het terrein moet treden om serviceflats aan te bieden.

De minister repliceert dat voor het rusthuis in Neder-over-Heembeek alle vergunningen en subsidies rond zijn. Van overheidswege is dit dossier dus afgerond. Zij wacht tot de initiatiefnemer effectief begint te bouwen. De minister dringt aan dat de initiatiefnemer de werken start, zeker omdat de bouwvergunning verleend door de Stad Brussel vervalt in augustus. Uit gesprekken blijkt dat de initiatiefnemer, de VZW De Overbron heel binnenkort zal starten met de werken.

Op de opmerking of één instelling in Brussel volstaat, repliceert minister Brigitte Grouwels dat alles afhangt van de bereidheid om een initiatief te nemen. Zij stelt dat het niet de taak is van de overheid om zelf rusthuizen te bouwen, dit is meer de opdracht van een VZW of een OCMW.

De heer Etienne Van Vaerenbergh is van oordeel dat zeker de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), het instrument van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel, daar een rol moet spelen. Ook de heer Dominiek Lootens-Stael is van oordeel dat niet mag gewacht worden op een privé-initiatief omdat dat geen enkel belang heeft om te kiezen

voor één bepaalde gemeenschap. Het privé-initiatief kiest voor de bicommunautaire sector.

De minister repliceert dat er zeker een behoefte bestaat en dat zij op zoek gaat naar mogelijke initiatiefnemers. Het Centrum voor de Derde Leeftijd heeft enkele jaren terug zelf een initiatief genomen om serviceflats op te richten. Dat was een financiële dobber en is niet zo evident. De minister benadrukt dat een rusthuis uit de grond stampen geen gemakkelijke zaak is. Zij verklaart dat er blijkbaar enkele privé-rusthuizen bestaan die aangesloten zijn bij de Vlaamse regelgeving, maar de minister kan ze voorlopig niet lokaliseren.

De minister verklaart nogmaals dat ze het eens is om het Vlaamse zorgaanbod uit te breiden naar senioren, maar de eerste doelstelling blijft de senioren zo lang mogelijk thuis in hun vertrouwde omgeving te verzorgen. Vandaar dat het beleid van de Vlaamse regering vooral gericht is op de organisatie van dienstencentra voor bejaarden. Thans zijn er negen Vlaamse dienstencentra voor bejaarden in het Brussels. De stand van de regelgeving maakt het mogelijk dit aantal te verdubbelen.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis verwijst naar persberichten van anderhalf jaar geleden waar een vreselijk tekort werd vastgesteld aan thuisverzorging en thuisverpleging voor Nederlandstalige bejaarden in Brussel. Is daaraan verholpen? In Vlaanderen werd de thuiszorg gebundeld in de SIT's (Samenwerkingsinitiatieven Thuiszorg); hoe is de situatie in Brussel: wordt daar anders gewerkt?

De minister repliceert dat wat thuisverzorging betreft, men geconfronteerd wordt met een serieus probleem i.v.m. het Vlaamse Wit-Gele Kruis: men houdt vanuit het RIZIV geen rekening met de moeilijkheidsgraad om in een grootstad mensen huis aan huis te verzorgen. Daardoor komen dit soort van diensten in financiële moeilijkheden. Concreet kan het Wit-Gele Kruis te weinig mensen zien omwille van de stedelijke omstandigheden.

De minister herhaalt dat voor thuiszorg de dienstencentra voor bejaarden uitgebreid worden. In Brussel vormt het BOT (Brussels Overleg Thuiszorg) het equivalent van de SIT's. Dat verzorgt de coördinatie van alle vormen van thuiszorg.

Wat de serviceflats betreft, verduidelijkt minister Brigitte Grouwels dat het bevakstelsel zodanig aangepast is dat de middelen die aanwezig zijn, in Brussel kunnen aangewend worden. Er gebeurt

daaromtrent een laatste juridische toetsing. Het is wel zo dat de fiscale voordelen van het bevaksysteem die in Vlaanderen mogelijk zijn, niet in Brussel kunnen toegestaan worden. Immers, het betreft een vrijstelling van successierechten, wat een gewestelijke belasting is.

– *VIPA*

Mevrouw Anne Van Asbroeck wenst verduidelijking over de gehanteerde terminologie in het opvolgingsrapport omtrent de subsidiebelofte van 45 miljoen frank : het lid vraagt wat er hier juist mee bedoeld wordt.

– *Ziekenhuisbeleid*

De heer Herman Suykerbuyk wijst op het ernstige probleem dat de Vlamingen slechts over één Nederlandstalig erkend ziekenhuis beschikken. Waarom wordt er niet naar een tweede ziekenhuis gezocht ? Hetzelfde lid vraagt verduidelijking over de aangekondigde campagne om Nederlandstalige artsen en verpleegkundigen aan te trekken.

Minister Brigitte Grouwels verklaart dat zij recent aan minister Wivina Demeester-De Meyer daarover een brief heeft geschreven met deze suggestie. De minister stelt trouwens dat het militair ziekenhuis van Neder-over-Heembeek leeg staat en nog geen nieuwe bestemming heeft gekregen.

Bijkomend is het de vraag of er ziekenhuizen in het Brusselse kunnen overtuigd worden om te opteren voor een Nederlandstalig regime. De minister stelt vast dat de bicommunautaire sector niet goed werkt. Zij is van oordeel dat er over de bicommunautaire sector moet genegotieerd worden. De minister is persoonlijk van oordeel dat de ziekenhuizen voor de keuze moeten geplaatst worden : ofwel kiest men voor het Nederlandstalige systeem, ofwel voor het Franstalige, ofwel voor een tweetalig regime, maar dan wel met echt duidelijke criteria die een daadwerkelijke tweetaligheid kunnen waarborgen. De minister vindt de steun van het Vlaams Parlement ter zake zeer belangrijk. Als men kiest voor een Vlaamse infrastructuur – wat een serieus prijskaartje heeft – moet er ook een globale wil zijn van het parlement om deze investering te doen.

Minister Brigitte Grouwels kondigt aan dat de aangekondigde campagne om Nederlandstalige artsen

en verpleegkundigen aan te trekken, door de minister van Onderwijs zal gevoerd worden. Zij engageert zich om na te vragen hoever het staat met de implementatie.

De minister verklaart dat zijzelf een studie financiert die onderzoekt hoe Nederlandstalige patiënten in bicommunautaire ziekenhuizen worden opgevangen en hoe de artsen omgaan met de taalwensen van hun patiënten. Zij deelt mee dat zij geconfronteerd wordt met het gegeven dat de Nederlandstalige Orde van Geneesheren blijkbaar zwaardere eisen aan de ziekenhuisartsen zou stellen dan de Franstalige Orde, waardoor Franstalige artsen veel meer praktijken kunnen uitoefenen. De Vlaamse artsen kunnen slechts twee praktijken combineren. De minister laat deze problematiek verder onderzoeken.

– *Toerisme*

De heer Etienne Van Vaerenbergh betreurt dat in het opvolgingsrapport het toeristische luik (toerismebeleid) ontbreekt.

Het lid benadrukt dat toerisme zeer belangrijk is voor de uitstraling naar buitenuit.

Minister Brigitte Grouwels beaamt dat het luik toerisme inderdaad niet uitgewerkt is, ook al omdat er zeer weinig over te zeggen valt. Zij is het eens dat de Vlaamse Gemeenschap veel sterker op dat terrein moet optreden. Er werd aan de VGC gevraagd om te zetelen in de bestuursorganen van TIB (Toerisme Informatie Brussel). Zij is van oordeel dat Toerisme Vlaanderen zeer actief in Brussel op het terrein moet aanwezig zijn. De minister verduidelijkt illustratief dat de bewegwijzering naar culturele gebouwen (in vier talen) thans gefinancierd wordt door de Cocof via de TIB.

De minister concludeert dat Vlaanderen in de toekomst actiever moet optreden in de toeristische sector en daartoe middelen moet uittrekken.

– *Sportbeleid*

De heer Etienne Van Vaerenbergh vindt het luik sport té mager in dit rapport. De minister reageert dat de pagina's 28 en 29 van het opvolgingsrapport toch een vrij ruime aandacht besteden aan het sportbeleid.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen heeft de indruk dat de Vlaamse regering een té afwachtende houding aanneemt : men wacht een globale studie af terwijl er toch concrete dringende vragen zijn van sportverenigingen.

De minister verduidelijkt dat er inderdaad van de 15 miljoen frank geplande extra-middelen voor sport er 5 miljoen frank gaan naar deze studie. Het is de bedoeling de behoeften zeer goed in kaart te brengen zodat er dan in een tweede fase kan op ingespeeld worden. Met de overige 10 miljoen frank wordt de toegankelijkheid van sportaccommodaties vergroot, bv. in scholen. Nu zijn een aantal van deze accommodaties immers niet toegankelijk.

– *Cultuurbeleid*

De heer Stefaan Platteau vraagt zich af of de enorme (financiële) inspanningen die gebeuren op het vlak van cultuur zich niet beperken tot degene die reeds Nederlandstalig zijn : zijn het niet vooral Vlamingen van de Rand die naar Brussel afzakken ? Worden ook de andere taalgemeenschap en de niet-Belgen bereikt ?

De heer Luk Van Nieuwenhuysen is integendeel van mening dat het gevoerde cultuurbeleid onvoldoende afgestemd is op de modale Brusselse Vlaming. Hij betwijfelt of de modale Vlaming nu zijn gading vindt.

Mevrouw Van Asbroeck herinnert aan de belofte van de bevoegde minister bij de bespreking van het Beleidsplan om twee of drie nieuwe bibliotheekvoorzieningen te organiseren tijdens deze legislatuur. Zij kende graag de redenen waarom deze belofte niet wordt nagekomen.

De minister bevestigt dat het culturele aanbod in Brussel er vanzelfsprekend op de eerste plaats moet zijn voor de Vlamingen. Maar in de toekomst wordt ook gemikt op de andere gemeenschappen. De minister verwijst onder meer naar het project "Parlando".

Wat de bibliotheekvoorzieningen betreft, verduidelijkt de minister dat er geen nieuw bibliotheekdecreet gekomen is, maar ondertussen staan er wel een aantal projecten op stapel : in Sint-Agatha-Berchem is er een Vlaamse bibliotheek in aanbouw, ook in Molenbeek komt er een project.

– *Versterking van de positie van het Nederlands in Brussel*

De heer Etienne Van Vaerenbergh is van oordeel dat de passage over het zogenaamde taalhoffelijkheidsakkoord veel te euforisch is. Dit akkoord blijft voor hetzelfde lid in strijd met de taalwetgeving. Er is weliswaar een verbetering vast te stellen maar die is ruim onvoldoende. Dezelfde spreker pleit trouwens voor een "taalpromotiedienst" die de tweetaligheid zou moeten promoten. Nu is tweetaligheid quasi uitsluitend iets wat de Vlamingen behartigen.

Minister Brigitte Grouwels is van oordeel dat het meer promoten van taallessen Nederlands reeds een goede aanzet is. Zij sluit niet uit dat dit initiatief ooit kan uitmonden in het opzetten van een taalpromotiedienst.

De minister verklaart dat er vanuit de Vlaamse Gemeenschap een nieuwe campagne "Spreek uw taal in Brussel" op stapel staat. Zij betreurt dat deze campagne van de Vlaamse overheid laat komt.

De heer Etienne Van Vaerenbergh verduidelijkt dat hij vooral het probleem van de zogenaamde minderwaardigheid van het Nederlands wil aankaarten. Vele Franstaligen beschouwen het Nederlands als minderwaardig. Hetzelfde lid kent geen enkele stad waar een minderheid zo weinig zelfbewust is. In andere steden met gemengde bevolkingsgroepen stelt men meestal vast dat de minderheid zichzelf zeer sterk promoot, terwijl de Brusselse Vlamingen zich blijkbaar willen egaliseren met de Franstaligen.

De minister repliceert dat deze stelling zeker niet opgaat voor alle Brusselse Vlamingen. Zij verwijst naar het recent doorgegangene initiatief "Parlando" dat tot doel had de Nederlandse taal en cultuur op een affectieve wijze over te brengen naar anderstaligen. Men is bezig met een evaluatie van "Parlando". De minister verklaart zich voorstander om een dergelijk evenement verder te zetten, om dat negatief beeld tegen te gaan.

Mevrouw Anne Van Asbroeck dringt aan dat de leden van deze commissie in kennis zouden worden gesteld van het evaluatierapport over het Parlando-project. Het lid heeft vraagtekens of dit project werkelijk de anderstaligen bereikt heeft. Zij had het gevoel dat de Franstaligen weinig of geen begrip hadden voor de draagwijdte van dit project, met name een open hand en kennis maken met de

Vlamingen. Het lid heeft de indruk dat men dus onvoldoende de anderstaligen bereikt heeft.

De heer Dominiek Lootens-Stael stelt vast dat de minister het aspect taalwetgeving met een bocht omzeild heeft. Het lid betreurt dat de taalwetgeving op het achterplan verzeild is geraakt. Daarom heeft hij samen met de heer Luk Van Nieuwenhuyzen een aantal resoluties neergelegd om deze problematiek opnieuw aan te kaarten.

De heer Dominiek Lootens-Stael is bijzonder kwaad over de passage in het opvolgingsrapport over de strikte naleving van de taalwetgeving. Wat daar te lezen staat, grenst aan het ongelofelijke omdat daar een totaal onkritische weergave te vinden is van de Franstalige versie over de toepassing van de taalwetgeving in Brussel. Men sluit zich aan bij het rookgordijn dat door de Franstalige Brusselse regeringsleden en hun Vlaamse collaborateurs wordt opgetrokken. Het gaat concreet over de passage waar vermeld wordt dat "één jaar later men vaststelt dat de afspraken (in het kader van het taalhoffelijkheidsakkoord) nageleefd worden. Er werden 40 aanwervingen of bevorderingen bij de Brusselse gemeenten vernietigd en 26 bij de Brusselse OCMW's. Dit verstevigt de positie van de Nederlandstaligen in de administraties". En verder: "Zoals gezegd moeten ook de contractuele aanwervingen nu de taalwet respecteren. Enkel indien de lokale besturen niet uit de reserve van het Vast Wervingssecretariaat kunnen putten, mogen ze iemand aanwerven zonder taalbrevet."

De heer Dominiek Lootens-Stael benadrukt dat zulk een enormiteiten ofwel uit onkunde geschreven zijn, ofwel door iemand die bewust de werkelijke toestand wil verdoezelen om Vlaamse partijgenoten in de Brusselse regering in bescherming te nemen voor de beschamende resultaten die de Brusselse regering moet voorleggen.

Hetzelfde lid herinnert aan de voorgeschiedenis van het "Taalhoffelijkheidsakkoord". Hij verwijst naar het regeerakkoord van juli 1995 van de Brusselse regering, waarin gesteld werd dat nauwlettend zou toegezien worden op de toepassing van de taalwetgeving in de Brusselse gemeenten en de OCMW's. Wat betekent dat er geen personeel meer zou worden aangeworven zonder een taalexamen. De heer Dominiek Lootens-Stael benadrukt dat uit de praktijk blijkt dat de Brusselse regering haar belofte niet hield. Massaal werd geweigerd illegale benoemingen ongedaan te maken. In dat verband heeft het lid het over 1.666 illegale benoemingen in de periode 1995-1998, 24% van alle benoemingen. Slechts 43 benoemingen daarvan

werden vernietigd. Bij de OCMW's waren er 779 van de 1.434 gedane benoemingen illegaal (54%). Het College van de VGC heeft er nauwelijks 50 vernietigd.

De heer Dominiek Lootens-Stael benadrukt dat het "Taalhoffelijkheidsakkoord van november 1997" de gemeenten en de OCMW's het bovendien nog gemakkelijker heeft gemaakt om verder ongestraft illegale benoemingen te verrichten. Hij verklaart dat door dit akkoord men vrijwel onbeperkt contractuele ambtenaren kan aanwerven die het vereiste taalexamen niet hebben afgelegd. Hetzelfde lid stelt dat de bewuste omzendbrief illegaal is omdat de Brusselse regering niet bevoegd is om de taalwet te veranderen. De heer Dominiek Lootens-Stael verklaart dat hij een klacht bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht ingediend heeft tegen deze omzendbrief. De klacht is ontvankelijk en gegrond verklaard. Ook bij de Raad van State heeft hij een klacht ingeleid.

De gevolgen van deze omzendbrief zijn catastrofaal. Voor de Brusselse OCMW's steeg het aantal illegale benoemingen van 44 naar 73% in 1998, voor de gemeenten voor dezelfde periode van 22 naar 26%. In de praktijk is daardoor de dienstverlening naar de Vlamingen er fors op achteruitgegaan: ze is hoe langer hoe meer ééntalig Frans.

Minister Brigitte Grouwels repliceert dat zij persoonlijk van oordeel is dat de bewuste passage waarnaar de heer Dominiek Lootens-Stael verwijst inderdaad té positief werd geformuleerd. De minister vindt dat inderdaad het beleid op dat vlak kritisch moet opgevolgd worden. De minister wenst wel enig voorbehoud te formuleren omtrent de cijfers die de heer Dominiek Lootens-Stael heeft genoemd. Zij wenst deze eerst grondig te analyseren en stipt aan dat niet elke schorsing tot een vernietiging hoeft te leiden, ook al omdat er in de periode tussen de schorsing en (eventuele) vernietiging heel wat kan gebeuren: regularisatie, ...

De minister verklaart dat de taalrapporten trouwens niet verfijnd genoeg zijn en onvoldoende zicht geven op de ontwikkelingen. Concluderend is de minister het wel eens dat de zinsnede waar gesteld wordt dat "één jaar later stelt men vast dat de afspraken nageleefd worden", te rooskleurig voorgesteld werd.

De heer Dominiek Lootens-Stael is verheugd dat de minister bereid is de tekst van het opvolgingsrapport te amenderen. Hij verklaart dat deze bewuste passage gewoonweg leugenachtig is. Hij is

bereid zijn cijfermateriaal aan de minister te bezorgen zodat zij dat kan bestuderen.

Hetzelfde lid vindt het ten slotte zeer erg dat het schorsingsbeleid van de vice-gouverneur sinds november 1997 (datum van het Taalhoffelijkheidssakkoord) niet langer gebaseerd is op de taalwetgeving maar uitgaat van dit "Taalhoffelijkheidssakkoord".

De omzendbrieven zijn illegaal, maar desalniettemin schorst de vice-gouverneur op basis van dit taalhoffelijkheidssakkoord. Wat impliceert dat een aantal (illegale) aanwervingen niet meer worden geschorst en niet opgenomen zijn in de cijfers. Uiteindelijk kan men dus stellen dat het feit dat er meer benoemingen vernietigd worden, niet betekent dat er minder illegale aanwervingen zouden zijn.

De heer Dominiek Lootens-Stael hoopt tenslotte dat de minister het opvolgingsrapport zal aanpassen aan de werkelijke toestand, want anders geeft de Vlaamse regering FDF-ers zoals Gosuin gelijk.

Als Brussel de hoofdstad van Vlaanderen wil zijn, vindt de heer Herman Suykerbuyk het normaal dat de taalwetgeving wordt toegepast. Hij wijst op de passage in het rapport waar gesteld wordt dat van de 570 benoemingen en bevorderingen bij de OCMW's er in 1998 159 in overeenstemming zijn met de taalwetgeving. Als men hoofdstad van Vlaanderen is, moet men volgens de heer Herman Suykerbuyk het beter doen.

De minister repliceert dat zij de bezorgdheid van de heer Herman Suykerbuyk deelt omtrent de toepassing van de taalwetgeving in de OCMW's. Ook al omdat men daar de meest zwakke mensen ontmoet; een opvang van de mensen in hun eigen taal is trouwens een element van dienstverlening. De minister engageert zich om dat dossier specifiek in het oog te houden.

De heer Dominiek Lootens-Stael noteert dat de minister de tekst zal aanpassen. Hij benadrukt dat dat inderdaad gepast zou zijn omdat een andere passage, waar er sprake van is dat "deze personen binnen de twee jaar een taalbrevet moeten behalen", in strijd is met de wet. Dat is een engagement van de huidige Brusselse regering.

De heer Herman Suykerbuyk vraagt of de heer Dominiek Lootens-Stael vreest dat het Taalhoffelijkheidssakkoord, dat al afwijkt van de taalwetgeving, nog zal vervangen worden door een nog slechtere regeling?

De heer Dominiek Lootens-Stael antwoordt dat een volgende Brusselse regering kan afspreken dat er moet gewerkt worden op basis van een nieuw akkoord en zich niet zal houden aan dit Taalhoffelijkheidssakkoord. Wie garandeert dan dat al de illegale benoemingen op dat ogenblik in regel gaan hersteld worden? Dit is dus een louter engagement van een huidige Brusselse regering waarin het lid geen enkel vertrouwen heeft.

Hij wenst te vernemen op welke wijze minister Brigitte Grouwels concreet deze tekst zal aanpassen.

Minister Brigitte Grouwels engageert zich dat ze een herziene tekst zal bezorgen aan de voorzitter van deze commissie met het verzoek deze rond te sturen aan de leden van deze commissie.

– *Middenstand*

De heer Etienne Van Vaerenbergh is van oordeel dat het opvolgingsrapport té weinig aandacht besteedt aan de problematiek van de middenstand.

Vele middenstanders zijn immers ingeweken Vlamingen. Het lid wenst meer actie op het vlak van middenstandsopleidingen. De heer Stefaan Plateau sluit zich aan bij dat standpunt.

Minister Brigitte Grouwels repliceert dat er goede kwaliteitsvolle middenstandsopleidingen bestaan. Zij neemt zich voor om daar meer publiciteit aan te geven. De minister is akkoord dat er een campagne moet gevoerd worden naar middenstanders om zich op het vlak van taal als meertalig te affirmeren.

– *Brussel, speerpunt voor de internationale uitstraling*

De heer Luk Van Nieuwenhuysen stelt vast dat het editoriaal van de knipselkrant "Focus on Flanders" steeds meer partijpolitiek geïnspireerd is. Hij stelt hetzelfde fenomeen vast bij Tram 81 waar de haat tegenover één bepaalde partij (i.c. het Vlaams Blok) zichtbaarder wordt.

– *Vlaams-Nederlands huis*

Mevrouw Anne Van Asbroeck stelt vast dat er blijkbaar geen sprake meer is van het Vlaams-Ne-

derlands huis in Brussel. Zij vindt dit nochtans een belangrijk initiatief dat mee als hefboom kan dienen om de Nederlandstalige cultuur een bredere uitstraling te geven.

De heer Herman Suykerbuyk sluit zich aan bij de visie van mevrouw Anne Van Asbroeck over het Vlaams-Nederlands huis. Hij hoopt dat er in het tweede opvolgingsrapport wel sprake zal zijn van dit initiatief.

Minister Brigitte Grouwels repliceert dat het Vlaams-Nederlands huis het terrein is van de minister-president. Die antwoordt steevast dat de Nederlanders geen vragende partij zijn, en dat je met twee moet zijn om iets te realiseren. De minister benadrukt wel dat zijzelf regelmatig in contacten met Nederlandse prominenten het thema van het Vlaams-Nederlands huis aansnijdt.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis stelt voor dat er kan gewerkt worden op de wijze waarop het dossier van de satelliettelevisie-uitzendingen (een samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen die door de Nederlanders werd opgestart en waar de Vlamingen zich bij aansloten) werd behandeld. Nu zouden de Vlamingen kunnen starten met een Vlaams Nederlandstalig huis, mettertijd kunnen de Nederlanders dan meedoen, wat maakt dat het initiatief verruimd wordt tot een Vlaams-Nederlands huis.

De minister is van oordeel dat men niet moet wanhopen. In het kader van het nieuwe culturele akkoord tussen Vlaanderen en Nederland is gepland dat het secretariaat in Brussel wordt gevestigd. Zij meent dat van daaruit embryonaal iets mogelijk wordt. De samenwerking moet dan ook zichtbaar gemaakt worden.

– *Contact- en Cultuurcentrum en ronde van Vlaanderen*

Mevrouw Anne Van Asbroeck wenst informatie over de rol en de positie van het Contact- en Cultuurcentrum inzake de promotie van Brussel in Vlaanderen, na de realisatie van een week- en een maandblad (Brussel Deze week en Tram 81) die zeer positief onthaald worden. Zij pleit ervoor dat het CCC een belangrijke rol moet spelen in de promotie van Brussel, temeer omdat deze instelling over mensen en middelen beschikt om de wederzijdse ontmoeting tussen Vlaanderen en Brussel te stimuleren.

De heer Herman Suykerbuyk wenst meer informatie over het effect van de Brusselweken in Vlaanderen die de minister organiseerde. In welke mate kunnen deze initiatieven bijdragen tot een maatschappelijk draagvlak dat in Vlaanderen zou moeten bestaan voor Brussel ? Het lid vreest voor het tegendeel.

Minister Brigitte Grouwels deelt mee dat de ervaring geleerd heeft dat één ronde van Vlaanderen niet voldoende is. Het is daarom haar bedoeling om iets blijvend te maken van de promotie van Brussel in Vlaanderen, zodat de Vlamingen Brussel positiever gaan bekijken en anderzijds dat ook Brussel Vlaanderen beter gaat begrijpen. De minister verduidelijkt dat er daarom een project loopt om deze wisselwerking te onderzoeken. Het resultaat van dat project moet geïmplementeerd worden door het Contact- en Cultuurcentrum in zijn nieuwe functie. De band Brussel-Vlaanderen moet één van de nieuwe basisopdrachten van het vernieuwde Contact- en Cultuurcentrum worden.